

İzzet Özberki

Partner, Corporate Finance - Arkan&Ergin JPA International

“Herkesin İsviçre’den Öğreneceği Bir Şey Var”

Bağımsız Denetim, vergi ve danışmanlık firması Arkan&Ergin, üyesi olduğu JPA International ağı aracılığıyla 50’den fazla ülkede şirketlerin finansal ihtiyaçlarını karşılıyor. Şirketin ortaklarından İzzet Özberki Türk şirketlerinin uluslararası arenadaki potansiyellerini değerlendirdi.

İsviçre, Türk ekonomisi için ne ifade ediyor ve İsviçre Türkiye Ekonomi Forum’una sponsor olmayı neden tercih ettiniz?

Türk şirketlerinin yurtdışına gitmesi, yabancı şirketlerin buraya gelmesi Türkiye’de gelişmesini beklediğimiz bir Pazar. Bunun için kurumsal finansman networküne yatırım yaptık. Bizim müşteri kitlemiz açısından baktığımızda bunu bir boy işareti olarak almamak lazım. Sahipleri tarafından yönetilen şirketler ya da aile şirketleri, halka açık şirketlere nazaran daha değişiklikleri olan şirketler. Bunların artık yavaş yavaş dışarıda yatırım yaptıklarını görmeye başlıyoruz. Çünkü Türk şirketleri daha uluslararasılaşıyor ve şartlar da Türkiye’yi daha katma değerli üretim ve hizmetlere geçmeyi zorluyor. Türkiye’nin orta ve uzun vadeli ekonomik sorunlarının hepsinin arkasında katma değer yatar. Net enerji ithalatçısı olduğumuz için bir şekilde bunu ödeyebilecek bir beceri edinmemiz lazım. Burada katma değer bence kilit kelime. Daha uzun vadeli bakabilen, günlük borsa baskısı altında olmayan, dolayısıyla bizim müşteri kitemizin- yani yöneticileri sahipleri olan, aileler tarafından yönetilen şirketlerin- rotayı buraya doğru çevirmelerini beklediğimiz bir şey. Türkiye ile İsviçre arasında da katma değer meselesinde çok büyük bir sinerji var. Türkiye’de oldukça gelişmiş bir üretim altyapısı var, fakat artık katma değerli üretime geçmenin eşiğindeyiz. Böyle baktığımızda, inovasyon endeksinde İsviçre birinci sırada. Dolayısıyla burada İsviçrelielerin know how’ını, bir şekilde edinmemiz gerekiyor. Oralarda yatırım yapmak da bunun bir ayağı. Artık Türk sermayesinin de uluslararası bir oyuncu olarak davrandığını görüyoruz. Bunların hepsi bizim burada bir pozisyon almamıza sebep oldu. Biz Türkiye’nin geleceğinin burada olduğuna inanıyoruz.

Türk şirketlerinin uluslararasılaşmasında artış beklemenizin nedeni nedir?

Birkaç nedeni var. Know How’ın edinilmesinin en doğal yollarından biri ya satın alma ya da birleşme. Bunların onun için çoğalmasını bekliyorum. İkincisi, Türkiye’de üretim yapan birçok şirket artık uluslararası üreticilerin dünyadaki tedarikçisi olma yolunda. Dolayısıyla burada sadece Türkiye’deki tedarikçisi olma kabına sığmayıp daha dünya çapında oyuncu olma mecburiyetleri hasıl oluyor. Malının bir kısmını temin ettikleri şirketin temel tedarikçilerinden biri olunca o uluslararası organizasyonun A ya da B ülkesindeki tedarikçi olma yoluna da gidiyor. Eskiden bunun tersini görürdük. Buraya gelen bir ABD şirketinin hukuk bürosu da burada büro açar, tedarikçisi de burada bir iş kurardı. Türkiye’deki şirketler de bu ekosistemin bir parçası olmaya başladıkları için böyle bir hareketlenmeyi çok doğal görüyorum.

İsviçre’de yatırım yapmak isteyen Türk şirketleri ve girişimcilerine ne tür hizmetler sunuyorsunuz?

Bizimle aynı networke bağlı İsviçre’de de şirketlerimiz var. Şirket satın almak isterse alabilecek, kurmak isterse kurabilecek, vergi danışmanlığı istiyorsa onu sağlayabilecek, denetim yaptırmak istiyorsa yaptırabilecek, şirket satın alırken due diligence yaptırabilecekleri şirketlerimiz var. Verdiğimiz her türlü profesyonel hizmeti sağlayabilecek bir altyapı sunuyoruz İsviçre’de.

Türkiye’ye yönelik yabancı ilgisine dair gözlemlerinizi nelerdir?

Yabancı ilgisinde bir azalma olduğu görüşünde değilim. Geçici dönemlerde düşünme süreleri biraz artıyor. Türkiye’nin etrafındaki iki saatlik uçak yolculuğu mesafesinde bir daireyi çap olarak alırsanız birkaç yüz milyon insan yaşıyor. Bunların bir sürü ihtiyacı da doyurulmamış ihtiyaç. Gelişmiş bir ekonomide bir eve beşinci televizyonu satmaya çalışıyorsunuz, bunu da mutfak rafının üstüne koyalım diye. Halbuki burada birinci televizyon eve giriyor. Hangisini satmak daha kolay ve karlı, öyle düşünmek lazım. Türkiye’de belli üretimler zaten yapılabilir. İnovasyon sadece yepyeni bir şey bulmak değil mevcudu da daha yeni şekilde yapabilmek. Buralarda Türkiye’de katma değerde çok pay olduğunu sanıyorum. Bu Türkiye’ye gelen yabancılar için de bir fırsat. Dolayısıyla bu yolun iki yönlü trafiğinin artmasını bekliyorum.